

เทศน์เช้า วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๗

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้วันพระ วันพระ พระเป็นผู้ประเสริฐ ความประเสริฐในหัวใจของเรา เพราะเราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา มนุษย์เกิดมาต้องมีปัจจัยเครื่องอาศัย ต้องมีอาหาร ความมีความอาหารนะ เพราะการมีอาหาร โรคหิว เห็นไหม เวลาเราหิวเรากระหาย เรามีความทุกข์ ความยาก นี่เป็นโรคประจำตัวของเรา เราต้องมีอาหาร นี่การมีอาหารของเราละ แต่ถ้าที่ขาดแคลนอาหาร เขาจะพยายามกักตุนของเขาเพื่อความมั่นคงในชีวิตของเขา แต่อาหารมันเก็บไว้ได้ชั่วคราว เราจะทำอย่างไรให้ได้อาหารดำรงตลอดไป นี่พูดถึงอาหารนะ

แต่ถ้าเป็นหัวใจของเราละ สิ่งที่เราเสียสละออกไปมันเป็นทิพย์ฯ มันอยู่กับเราตลอดไป มันจะสดๆ ร้อนๆ อยู่กับใจของเราตลอดไป ถ้าจิตใจของเรามันคุ้นชินกับกรรมะ แต่ใจของเรา มันไม่คุ้นชินกับกรรมะ มันคุ้นชินกับกิเลส เวลากิเลสมันยุมันแห่ย์ นี่ความเร่าร้อนในหัวใจใจ ความเร่าร้อนในหัวใจนะ

ความเป็นหนี้ เห็นไหม ความเป็นหนี้ของทางโลก โลกเขาเป็นหนี้เป็นสินกัน เขาต้องชดใช้กัน ความเป็นหนี้ของหัวใจ หัวใจมันเป็นหนี้เป็นสิน คนเราเกิด เกิดมาจากไหนละ เพราะมันมีอวิชา มีความขาดตกบกพร่อง “โลกนี้พร่องอยู่เป็นนิจ โลกนี้พร่องอยู่เป็นนิจ” โลกนอกก็พร่อง โลกข้างในหัวใจของเราก็พร่อง ถ้าโลกข้างในหัวใจเราพร่อง นี่มันกระวนกระวาย

ความกระวนกระวาย เห็นไหม คุณติ เราจะมั่งมีศรีสุขขนาดไหน แต่หัวใจของเรามันทุกข์ ร้อนๆ มันทุกข์ร้อนเพราะเหตุไฉนละ? มันทุกข์ร้อนเพราะมันไม่มีกรรมประจำหัวใจมันไง ถ้ามีกรรมประจำหัวใจของมัน เราศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราศึกษามหาศาลเลย แต่ธรรมนั้นเป็นธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันเป็นฉลาดๆ แต่เรายังไม่ได้กินยานั้นเข้าไปในหัวใจของเรา

ถ้าเราได้กินยาเข้าไปในหัวใจ นี่เรากินเข้าไปในหัวใจ เคมิ ปฏิบัติกรรมมันทำกันในหัวใจของเรา นี่ก็เหมือนกัน สิด สมภาธิ ปัญญา ถ้ามันเกิดขึ้นในหัวใจของเรา

นี่ความเป็นหนี้จากภายในหัวใจใจ ถ้ามันเป็นหนี้ คุณ การเวียนว่ายตายเกิดมันเกิดมาจากไหนล่ะ? ก็เกิดจากหนี้กรรม เวรกรรม กรรม การกระทำของเรานั้นทำให้เราเวียนว่ายตายเกิด แล้วกรรมดีละ กรรมดี พุดถึงกรรมดี เห็นไหม กรรมคือการกระทำที่ขาดตกบกพร่องมา ทำให้เราทุกข์ยากมาทั้งนั้นแหละ แล้วกรรมดีๆ กรรมดีส่งเสริมมาให้เราเกิดมาเป็นมนุษย์ ถ้าเราไม่มีกรรมดี มนุษย์สมบัติ ศีล ๕ นี้มนุษย์สมบัติ ถ้ามีศีลสมบูรณ์ขึ้นมา มนุษย์สมบัติ ใครที่มีเมตตาธรรม มีความเมตตา มีความวิริยอุตสาหะของเรา ความเมตตาของเรามีแต่หัวใจที่เพื่อแผ่ของเขา ชีวิตมันจะยืนยาวไป

ชีวิตสั้น ชีวิตยาว ชีวิตของเราอายุยืน อายุสั้น อายุสั้นเพราะอะไร เพราะมันตัดรอนๆ ไร เราไม่เคยเสียสละสิ่งใดเลย เห็นไหม เราปล่อยนกลปล่อยปลา เขาเสียสละกัน ชีวิตมันยืนยาว ยืนยาวเพราะอะไร เพราะเราให้เขา เราดูแลเขา นี้มนุษย์สมบัติ เราไม่หิบบของใคร ไม่หิบบฉวยของใครทั้งสิ้น ของที่มีเจ้าของ เขายังไม่ได้ให้ ไม่หิบบฉวยใดๆ ทั้งสิ้น เราจะไม่ผิดลูกเมียใคร เราไม่ผิดของเขา ในเมื่อมนุษย์ เราเกิดมาโดยธรรมชาติของมนุษย์ กามราคะๆ กามราคะที่มันยังตัดสั้นไม่ได้มันก็ให้อยู่ในขอบของศีล เห็นไหม เราจะไม่มุสา คำว่า “มุสา” ความโกหกมดเท็จของเขาไป เราไม่ดื่มสุรา สุราเมรัยทำให้เมามายในชีวิต

ชีวิตเราก็มีมาอยู่แล้ว กิเลสมันทำให้มีมาไป เกิดขึ้นมามันคิดว่ามันจะไม่ตาย มันจะแสวงหาสิ่งใดมาเป็นสมบัติของมัน แล้วก็ไม่มีสิ่งใดเป็นสมบัติแท้จริงของเราเลย สิ่งนี้มันต้องแสวงหาใช้ใหม่ เราไม่ใช่คนบ้า เราเป็นคนมีสติสัมปชัญญะ บัจฉัยเครื่องอาศัยมันต้องหาอยู่แล้วละ คนเราเกิดมามันต้องดำรงชีวิต ใครเกิดมาแล้วมันทุกข์มันยาก เกิดมาแล้วมันหิวกระหาย เกิดมาแล้วไม่มีอะไรดำรงชีวิตเลย มันเป็นไปได้อย่างไร เกิดมามันก็ต้องมีสิ่งดำรงชีวิต แต่ดำรงชีวิตนี้เรารู้ว่าดำรงชีวิตทำไม

เราเสียสละทรัพย์เพื่อรักษาอวัยวะ เจ็บไข้ได้ป่วยไปโรงพยาบาล นี่เสียสละทรัพย์เพื่อรักษาโรคภัยไข้เจ็บ

เสียอวัยวะเพื่อรักษาชีวิต มีความจำเป็นขึ้นมาต้องเสียสละอวัยวะเพื่อรักษาชีวิตไว้

เสียสละชีวิตเพื่อรักษาธรรม สละชีวิตเพื่อรักษาธรรม ธรรม สัจธรรมๆ ถ้ามันมีในใจของเรา เห็นไหม

ถ้ามันเป็นหนี้ภายนอก คุณ ความเป็นทุกข์เพราะความเป็นหนี้ เราเป็นหนี้เป็นสิน เรามีความทุกข์ความยากของเรา เราต้องบริหารจัดการของเราว่าเราจะใช้เขาเมื่อไหร่ นี่ทางโลกเขาบอกว่าเขามีเครดิต คนที่เป็นหนี้มีเครดิต...นี่เขาหลอกกัน

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกแล้ว ทุกข์เพราะความเป็นหนี้ เวลาเราใช้หนี้หมดแล้วเรามีความโล่งใจขนาดไหน นี่ไง มันไม่เป็นหนี้ มันมีเครดิต แต่โลกบอกไม่มีเครดิต คนที่ไม่มีหนี้ ไม่มีเครดิต นี่เราต้องไปเป็นหนี้บ้าง เห็นไหม พระเราซื้อขายไม่ได้ ฉะนั้น พระเราเป็นคนจนมากเลย เพราะไม่มีเครดิต เป็นหนี้ใครไม่ได้เลย เป็นหนี้ใครไม่ได้ซะ

แต่ถ้าเราใช้เขาหมดไปแล้ว นี่ทุกข์แล้วพ้นจากความเป็นหนี้ นี่ก็เหมือนกัน หัวใจของเรา มันเป็นหนี้เวรหนี้กรรม บุญกุศลนะ เราสร้างบุญกุศลขึ้นมาเพื่ออำนาจวาสนา คนมีบุญกุศลเกิดคาบซ้อนเงินซ้อนทองมา นี่เวลาคนมีบุญกุศลเกิด คนที่มีอำนาจวาสนาเกิดนะ เห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประสูติ ตรัสรู้ เทศน์ธัมมจักกฯ ปรีณิพพาน ปลงอายุสังขาร โลกธาตุนี้ห้วนไหว นี่คนที่บุญเกิดนะ โลกนี้ห้วนไหวเลย นี่มันจะรองรับคนที่บุญมีกุศลเกิดมา แล้วเกิดมาทำไมล่ะ? คนมีบุญกุศลเกิดมา เกิดมาเป็นผู้นำ เกิดมาเพื่อให้สังคมมีหลักมีเกณฑ์ไง

ไม่ใช่ลุ่มหลงกันไปตามแต่กระแสสังคม กระแสสังคมก็เป็นเหยื่อไง เราจะเป็นเหยื่อเขาไหม ถ้าเราไม่เป็นเหยื่อจะไม่เป็นเหยื่อเพราะเหตุใด ถ้าไม่เป็นเหยื่อเราก็ต้องมีสติ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนที่นี้ไง สอนให้มีสติ สอนให้มีปัญญาแยกแยะว่าจะไรถูกอะไรผิดอะไรควรและไม่ควร

เรามีความจำเป็น ปัจจัยเครื่องอาศัย ปัจจัย ๔ มันก็แค่อาศัย คำว่า “แค่อาศัย” เราต้องมีต้องใช้ เราก็มีไว้ใช้พอดำรงชีวิตเท่านั้นแหละ แล้วไม่ไปทุกข์ร้อนกับมัน แต่เพราะความเป็นหนี้จากภายในมันวิตกกังวลไปหมด กลัวนู่นกลัวนี่ กลัวไปหมดเลย ต้องสะสมไว้ สะสมไว้ทำไม สะสมไว้ไม่ใช่ สะสมให้มันเนา สะสมให้มันเสีย สะสมให้เป็นภาระรุงรัง แล้วจิตใจเราทำอย่างไรล่ะ

ถ้ามีสติ เห็นไหม ความเป็นหนี้จากภายใน ถ้ามีสติปั้บ มันยับยั้ง คิดอย่างนี้ คิดย่ำแล้วย่ำเล่า คิดแบบคนบ้า สมบัติบ้า อนาคตยังไม่มาถึงเราก็ไปวิตก ไปเหนียวรั้งมันมา สมบัติบ้า อดีตที่มันผ่านไปแล้ว ให้มันกด ให้มันเหยียบหัวใจเราทำไม อดีตที่มันผ่านไปแล้วก็ให้มันผ่านไป ปัจจุบันนี้เกิดมาเป็นมนุษย์ แต่เขาเกิดเป็นมนุษย์แล้วไม่สนใจเรื่องศาสนานะ

มนุษย์ต่างจากสัตว์เพราะมีศีลธรรมจริยธรรม ด้วยความรัก ความเมตตา สัญชาตญาณ มนุษย์ก็มี สัตว์ก็มี เห็นไหม สัตว์เร่จรจวนทำคุณงามความดีของมันได้ ดูหมาในพระไตรปิฎก พระปัจเจกพุทธเจ้า เขานิมนต์มาฉันตลอดทั้งพรรษา พอคุ้นเคยกันแล้วเขาบอกว่าต่อไปนี้จะอยู่บ้านทำอาหาร ถึงเวลาเสร็จเรียบร้อยแล้วจะให้หมาไปนิมนต์มา หมามันก็ไปนิมนต์พระปัจเจกพุทธเจ้ามาทุกวัน นี่ด้วยความเมตตาของพระปัจเจกพุทธเจ้า ทำเดินหลงทางไปนะ หมา มันไม่ยอม มันก็ไปคาบจิวรดึงมานะ

ด้วยความผูกพันนะ สัตว์ สัญชาตญาณมันก็ทำความดีของมันได้ ถึงเวลาพุทธประเพณี ออกพรรษาแล้วจะรดงค์ไป ออกพรรษาแล้วก็จะหาที่วิเวก พอออกพรรษาแล้วก็รำล้าเจ้าของเขารำลาคหบดีนั้น แล้วก็รดงค์ไป ด้วยความผูกพันของสุนัข ของหมา มันคิดถึง มันรำพึง มันรักของมัน มันหอนจนมันขาดใจตาย พอมันขาดใจตายนะ มันไปเกิดเป็นเทวดา ท้าวโฆสกะ เห็นไหม โฆษกๆ เขาทัฬหีพท์มา ไอ้คนที่มีความเสียใจ

เพราะเห่าหอนอันนั้นนะ เสียงท้าวโฆสกะ เป็นเทวดาที่เสียงเพราะที่สุดเลย นี่สุนัข สุนัขได้ไปเกิดบนสวรรค์นะ สุนัขมันทำความดีของมันนะ นี่ไง สัญชาตญาณของสัตว์ มนุษย์ต่างจากสัตว์เพราะมีศีลธรรม เราจะทำความดีมากกว่านั้น เราไม่ทำความดีโดยสัญชาตญาณ ถ้าสัญชาตญาณก็ทำอย่างนั้น

สัตว์เร่จรจวนมันทำความดีของมันได้ แต่มันสิ้นสุดแห่งทุกขังไม่ได้ เพราะมันทำโดยสัญชาตญาณของมัน แต่เราเป็นมนุษย์ เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เห็นไหม มนุษย์ที่ไม่นับถือศาสนา ถ้ามนุษย์ไม่นับถือศาสนา มันจะต่างจากสัตว์ตรงไหน สัตว์มันยังไปเกิดบนสวรรค์ได้ สัตว์ยังทำความดีของมันได้ แล้วมนุษย์ที่ไม่ทำอะไรเลย มนุษย์ที่เห็นแก่ตัว มนุษย์ที่เอารัดเอาเปรียบ มนุษย์ที่ว่าตัวเองมีปัญหามาก ตัวเองต้องแสวงหา ตัวเองจะกว้านมาเป็นสมบัติของตัวเอง แล้วกว้านมาแล้วได้อะไรมา

แต่ถ้ามนุษย์ที่มีศีลธรรมจริยธรรม เขาก็ทำประโยชน์ของเขา ด้วยบุญกุศลของเขา เขาทำสิ่งใดก็ประสบความสำเร็จของเขา เห็นไหม ในสมัยพุทธกาลนะ เครื่องหมายของเศรษฐีคือหน้าบ้านมีโรงทาน เศรษฐีเขาจะมีโรงทานของเขา คนทุกข์คนยาก คนจนคนเจ็บใจเขาจะได้มาอาศัยโรงทานนั้นเป็นที่ดำรงชีวิตของเขา นี่เขาเสียสละ เพราะเขาเป็นเศรษฐี เขามีสมบัติของเขา เขาทำประโยชน์ของเขา

มนุษย์ต่างจากสัตว์เพราะมีศีลธรรมจริยธรรม เพราะเขามีศีลธรรมของเขา จิตใจเขาสูงส่งของเขา เขามีคุณสมบัติของเขา เขามีปัจจัยเครื่องอาศัยของเขา เขาทำประโยชน์กับเขา นี่ทำประโยชน์นะ เขาเสียสละด้วยความภูมิใจ สมบัตินั้นจะเป็นประโยชน์กับเขา แต่ถ้ามันไม่นับถือ ไม่มีสิ่งใดเป็นเครื่องหมายเลย มันไปกว้างเอนาแต่ความทุกข์ มันไม่มีประโยชน์สิ่งใดเลย เกิดเป็นมนุษย์ ทั้งที่เกิดเป็นมนุษย์เป็นอริยทรัพย์ เพราะได้บุญกุศลมา มนุษย์สมบัติ ถึงได้มาเกิดเป็นมนุษย์ นี่เกิดเป็นมนุษย์ขึ้นมา

หนี้เวรหนี้กรรม กรรมดี ทำคุณงามความดี ทำความคิดต่อเนื่องกันไป พระโพธิสัตว์ พระโพธิสัตว์เกิดมาเป็นหัวหน้า เกิดเป็นสัตว์ก็เป็นหัวหน้าสัตว์ เกิดเป็นมนุษย์ก็เป็นจักรพรรดิ เกิดเป็นมนุษย์ เป็นพราหมณ์ เป็นต่างๆ ทำคุณงามความดี ทำคุณงามความดีเอาบุญกุศลเพื่อสร้างสมบุญญานิยามเพื่อปรารถนาเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปภายภาคหน้า เขาก็ทำคุณงามความดีของเขา เราก็อำนาจคุณงามความดีของเรา ทำคุณงามความดีของเรา ถ้าเรามีสติปัญญา เรามีศรัทธาความเชื่อ

เราทำคุณงามความดีของเรา เสียสละก็เสียสละเพื่อหัวใจนี้ เสียสละเพื่อคุณประโยชน์ของเรา เพราะเราเห็นประโยชน์ นี่เป็นวัตถุ เป็นเครื่องแสดงออกของน้ำใจ น้ำใจของเรา กว้างขวางกว่านี้ น้ำใจของเราใหญ่โตขนาดนี้ น้ำใจของเราจะพ้นจากทุกข์ สิ่งนี้เป็นการเสียสละของน้ำใจ มันเป็นวัตถุ ใครก็หาได้ ใครก็แสวงหาได้ถ้าเขามีปัญญาของเขา

แต่ใครมีสติมีปัญญาจะเอาชนะตัวเองละ ใครมีสติปัญญาที่จะยับยั้งมันละ นี่ในหัวใจ ถ้ายับยั้งมันยับยั้งอย่างไร ถ้ายับยั้งโดยมีสติกำหนดบริกรรม สติใช้ปัญญาอบรมสมาธิ มันสงบระงับเข้ามา เห็นใหม่ มันพ้นจากความเป็นหนี้ชั่วคราว ชั่วคราวที่ตรงไหน

เอกัคคตารมณ์ จิตตั้งมั่น จิตตั้งมั่นเพราะเหตุใด จิตตั้งมั่นเพราะมันไม่บกพร่อง จิตตั้งมั่นเพราะมันไม่คลอนแคลน มันไม่คลอนแคลนเพราะเหตุใด? มันไม่คลอนแคลนเพราะเรามีสติ เรากำหนดพุทโธคำบริกรรมของเรา นาโน เริ่มสะสมเข้ามา สะสมจนมันมั่นคงของมันขึ้นมา พุทโธๆ เพราะจิตนี้เป็นนามธรรม นามธรรมนี้มันไหลไปแต่สัญชาตญาณของมัน กำหนดพุทโธ คำบริกรรมมันเกาะสิ่งนี้ไว้ มันก็สร้างสมตัวมันเองขึ้นมา มันสร้างสม มันเกาะเกี่ยวขึ้นมาจนมันมั่นคงแข็งแรงขึ้นมาได้ เราจะมหัศจรรย์มาก มหัศจรรย์ว่าจิตของเราทำไมเป็นอย่างนี้ได้ จิตของเราที่มันขาดตกบกพร่อง จิตของเราที่กิเลสมันชักนำไป จิตของเราที่ไหลไปกับความปรารถนา

ไปกับค้นหาความทะยานอยาก ทำไมเรามีคำบริกรรมพุทโธๆ ยับยั้งมันไว้ สะสมมันไว้ เหนียว รุ่งมันไว้ สะสมมันขึ้นมาจนมันเป็นเอกัคคตารมณ์ จิตมันตั้งมั่นขึ้นมาได้อย่างไร

พอมันตั้งมั่นขึ้นมา มันพ้นจากความเป็นหนี้อชั่วคราวชั่วคราวเพราะอะไรชั่วคราวเพราะมันไม่ไหลไปไงชั่วคราวเพราะมันไม่ไหลไปไงชั่วคราวเพราะมันตั้งมั่นของมันใจ พอตั้งมั่นแล้วสรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจัง สิ่งใดเป็นอนิจจัง สิ่งนั้นเป็นทุกข์ สิ่งใดเป็นทุกข์ สิ่งนั้นเป็นอนัตตา ความเป็นจริงอันนี้มันเป็นอนิจจัง มันเป็นของชั่วคราวชั่วคราวเพราะอะไร เพราะมันยังไม่เป็นความจริงแท้ขึ้นมา แต่เราก็สะสมมันขึ้นมา เห็นไหม มันพ้นจากความเป็นหนี้อชั่วคราว

ถ้ามีสติปัญญา มันออกใช้ปัญญาของมัน ออกใช้ปัญญา วิปัสสนา วิปัสสนา วิปัสสนา ญาณ ญาณหยั่งรู้ หยั่งรู้ในอะไร? หยั่งรู้ความเป็นไปในหัวใจใจ หยั่งรู้ความเป็นหนี้อ หยั่งรู้ที่ว่ามันวิตกกังวล หยั่งรู้สิ่งที่มีมันฝังอยู่ในใจ มันหยั่งรู้ๆ หยั่งรู้ด้วยอะไร? หยั่งรู้ด้วยมีสติปัญญา มันย้อนกลับมาทวนกระแสๆ นี่ไง สัจธรรมมันเป็นแบบนี้ไง เราจะหนีจากข้างนอกหรือจะเป็นหนี้อจากข้างใน

เราเป็นหนี้ออยู่แล้ว ไม่เป็นหนี้อก็ไม่มาเกิด เราเกิดมาเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เห็นไหม ใครสร้างบุญกุศลมา ทำสิ่งใดก็ประสบความสำเร็จ ทำสิ่งใดก็มีคนอุมชู ทำสิ่งใดก็มีคนปรารถนามีคนดูแล เราไม่ได้ทำของเรา เราไม่ทำของเราเลย มีสิ่งใดเราก็ตระหนี่ เราไม่ให้ใครเลย เราสะสมของเราคนเดียวเลย พอเกิดมาแล้วนะ ทำอะไรก็ไม่มีใครมอง เวลาตกทุกข์ได้ยากนะ “ทำไมไม่ช่วยฉัน ทำไมไม่ช่วยฉัน”...ก็เอ็งไม่ได้ทำมา เอ็งไม่ได้ทำอะไรมาเลย ทำสิ่งใดก็สะสมไว้ คอยสะสมไว้ ตระหนี่ถี่เหนียวเพื่อกักตุนของตัวเองไว้ ตัวเองก็ไม่เคยให้น้ำใจใครเลย เวลาตกทุกข์ได้ยากขึ้นมา ก็จะให้คนมาช่วย ใครจะมาช่วย

มันเป็นกรรมจริงๆ นะ พอเขาจะมาช่วย เห็นไหม พระในสมัยพุทธกาลเวลาออกไปบิณฑบาต เขาใส่บาตร มาองค์สุดท้ายมันก็หมดเสีย ทุกคนก็ปรารถนาดีนะ อ้าว! วันนี้มาองค์สุดท้าย ใส่บาตรไม่ทัน มันหมด พรุ่งนี้ให้อยู่ข้างหน้า โยมที่เขาใส่บาตรเมื่อวานเขาบอกว่าเมื่อวานใส่บาตรไป องค์สุดท้ายไม่ได้ วันนี้ก็เลยไม่ใส่องค์ข้างหน้า จะไปใส่องค์สุดท้าย นี่คนปรารถนาจะช่วยกันนะ จะช่วยให้พระองค์นี้ได้รับบิณฑบาตบ้าง เขาก็ไหลไปจนไม่ได้จนได้ เพราะเขาไม่ได้ทำของเขา

คนไปถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทำไมเป็นแบบนี้ล่ะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า มันตระหนี่เหนียว สมัยที่เป็นฆราวาส แม้แต่ข้าวสารตกไปนะ มดมันคาบไปยังเอาจบไปขุดเอาขึ้นมาเลย

มันไม่ให้ขนาดนั้นนะ นี่ไม่ให้ขนาดนั้นแต่ทำไมเป็นพระอรหันต์ได้ล่ะ

คนเรานะ เป็นพระอรหันต์ด้วยความขาดแคลนทางโลก แต่มันไม่ขาดแคลนหัวใจหรือ มันไม่ขาดแคลนปัญญา ถ้ามันขาดแคลนปัญญา มันจะเกิดสิ่งนั้นขึ้นมาไม่ได้ เกิดสิ่งที่เป็นภวานามขปัญญา ปัญญาที่ทวนกระแสเข้ามา นี่มันมหัศจรรย์ มันลึกลับ พอลึกลับ เราฟังธรรมๆ เพื่อเหตุนี้กันไง

ความเป็นหนี้จากภายนอกนะ เราขยันหมั่นเพียรของเรา เราเสียสละอย่างนี้ มันจะทุกข์จนเข็ญใจขนาดไหน สิ่งที่เราเสียสละได้ ของเล็กๆ น้อยๆ แต่มันมีค่าสำหรับคนทุกข์คนจนมาก ของที่คนร่ำรวย ของจะมากมายขนาดไหนก็เล็กน้อยสำหรับเขา

นี่ก็เหมือนกัน เราจะทุกข์จนเข็ญใจขนาดไหน จิตใจเราว่าเหวขนาดไหน เราจะเสียสละของเรา ถ้าเสียสละไม่ได้ เราก็ออนุโมทนาไปกับเขา เราอนุโมทนาคือจิตใจที่ดี เห็นเขาทำคุณงามความดีกัน เห็นเขาทำผลประโยชน์กัน เราก็ออนุโมทนา เราทำจิตใจให้เห็นดีเห็นงามไปกับเขา แต่ไม่อย่างนั้นนะ เราทุกข์จนเข็ญใจ เห็นเขาทำกัน “แหม! เขาทำได้ เราทำไม่ได้” เห็นไหม เป็นหนี้ ตัวเองเป็นหนี้แล้วยังไม่เข้าใจว่าตัวเองเป็นหนี้ แล้วขนาดว่าเป็นหนี้แล้วยังเอาสิ่งที่เป็นดอกเป็นผลที่ยังไม่เกิดขึ้นมาบิบบิ้นหัวใจ นี่ไม่มีปัญญา

ถ้าเรามีปัญญาของเรานะ เราทำของเรา เพราะเราต้องเชื่อพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ แก้วสารพัดนึก สัจธรรม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนอยู่แล้ว ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ทำคุณงามความดี ทางโลกเขาก็ทำคุณงามความดีเพื่อเรียกร้องให้คนนับหน้าถือตา เราทำคุณงามความดีของเรานะ นั่งในกุฏิ นั่งโคนไม้ เดินจงกรมอยู่คนเดียวอยู่ในป่า ความดีของเราใครจะเห็น ตกทุกข์ได้ยาก เจ็บปวด เวทนามันเกิด เราทำคุณงามความดีไปอวดใคร? ก็ทำอวดหัวใจนี้ไง หัวใจที่มันติดคั่นอยู่นี่ไง นี่ความดีภายในไง ถ้ามันชนะ มันเอาชนะได้ของมัน ความดีของเราจะเกิดขึ้นมา แล้วความดีอันนี้มันจะพ้นจากความเป็นหนี้จากภายใน ถ้าพ้นจากความเป็นหนี้จากภายในมันจะเวียนว่ายตายเกิด

การเวียนว่ายตายเกิด เราเวียนว่ายตายเกิดด้วยความวิตกกังวล แต่เวลาคนอิมเต็มแล้วไม่เวียนว่ายตายเกิด อิมเต็ม ไม่เวียนว่ายตายเกิดเป็นเพราะอะไร ทำไมมันถึงไม่ไป มันรู้ที่อยู่ ทำไมมันไม่ไป เห็นไหม นี่วิมุตตिसุข รู้ๆ อยู่ จังๆ หน້าอยู่นี้ แต่ทำไมมันไม่เวียนว่ายตายเกิด แล้วก็ไม่ต้องสงสัยด้วย

แต่ถ้าเรายังเป็นหน้ที่อยู่นะ ไม่ต้องบอกมันหรือก มันก็วิตกกังวล มันก็เวียนว่ายตายเกิด หมุนเวียนไป นี่ความเป็นหน้จากภายใน

เราทำของเราได้เพื่อประโยชน์กับเรานะ หัวใจนี้จะแก้ไขด้วยสติปัญญาของเรา เรามีสติมีปัญญาของเรา เรายังรักเรา เราทำคุณงามความดีจากภายนอก แล้วรักเรา เราหาความดีของเรา เอาหัวใจของเรา หัวใจเรียกร้องความช่วยเหลือจากสติปัญญาของเรา หัวใจของเราเรียกร้องการกระทำของเรา เพื่อใจนี้เป็นปกติสุขในใจของเรา เอวัง